

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

19. Etjam in voluntate potest dari auxilium possibilitatis. De concursu generali Dei ad omnes naturas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

ad hoc adjuvant, ut possibilitas faciendi man- data homini tribuatur, quis enim poterit fa- cere bonum aut vitare malum quod ignorat esse faciendum aut vitandum? Ut autem illa possibilitas determinetur ad hoc ut faciat aut

non faciat bonū aut malū nullo modo facit in- telligentia, sed vel ab ipso libero voluntatis ar- bitrio, vel certē, si imbecilla voluntas seu vo- litio est ab alio ipsius voluntatis adiutorio cō- currente licet simul scientia, expectandum est.

Etjam in voluntate potest dari auxilium possibilita- tis. De concursu generali Dei ad omnes naturas.

CAPVT XIX.

DE adiutorio possibilitatis quod pote- stati voluntatis adiuvandæ adhibe- tur, major dubitatio esse potest: idq; siue de concursu generali, siue de gra- tia habituali siue de actuali sermo fiat; de qui- bus ordine disputandum est.

Vbi imprimis certa illa veritas fundamenti loco supponenda est, etjam in potentia volun- tatis posse dari adiutorium quod solam possi- bilitatem adjuvet non actionem aut volun- tatem, quicquid enim ipsum posse voluntatis seu posse velle, seu potestatem volendi & con- sequenter agendi adiuvat, ita ut velle & agere nostrum sit, hoc est, quo ita velimus & agamus ut nobis liberum & indifferens sit non habere voluntatem & actionem, hoc ex mente Pelagij adiutorium possibilitatis dicitur, tametsi istud adiutorium simul ad volendum & agendum pro nūtu hominis sese cum illo determinantis aliquid conferat: sicut hoc in cognitione res- pectu volitionis & actionis manifestum est & supra latius demonstratum est.

Iam vero etjam generalem concursum & habitus voluntatis & quasdam gratias actuales esse tales extra controversiam est. Nam præter eos qui phycas prædeterminationes omnibus motibus voluntatis adhibent, communis est Scholasticorum sententia generalem concurs- um ipsius voluntatis arbitrio ita contempe- rari, ut non ideo actu voluntas agat, quia concursus ille datur, sed ideo detur, quia volun- tati ad agendum sese cum illo determinare pla- cet, concursu enim generali uti vel non uti prorsus in arbitrio voluntatis positum esse concedunt. Nec minus res ista de habitibus vo- luntatis certa est. Nam sicut habere; autore D.

Thoma, dicitur id, quo libere possumus uti vel frui ut volumus; ita & habitus quo quis agit cum vo- luntate. Nec enim dat voluntatem vel actionem, sed potentiam dumtaxat voluntatis roborat & promptam facit, ut velle & agere tunc se- quantur, cum nutus liberi arbitrij potentiam ad volendum & agendum una cum habitu concurrente determinaverit. Neque dubium esse potest, quin simile adiutorium actuale in voluntate poni possit, quod nutui eius ita contemperatum sit ut eam agere volentem adjuvet; agere nolentem non incitet aut pro- rriat ad actionē, vel certe si quo modo incita- verit, frāno libertatis ita subiectum sit, ut non nisi ejus arbitrio potestas adjuva ad volendum

agendumque proficiat.

Ut igitur de generali concursu incipiamus, extra controversiam statui debet, Pelagianos concursum illum generalem quo Deus omnes omnino naturas cum caosis secundis efficit & conservat, libentissime professos esse & acer- rime defendisse. Vbiq; Catholica illius do- ctrinae semina per omnes pæne libros eorum sparsa conspicias. Hoc enim agit Pelagius in Commentarijs: Qui (Dominus) ubique semper videt & custodit omne quod factum est. Hoc post Pelagium agit instantissime Iulianus, ut in Augustini libris de nuptijs ad Valerium, ad illum Apostoli locum; Deus dat illi corpus sicut vult, & unicuique seminum proprium corpus; corpus ipsum à Deo fieri docet; Si ergo Deus hu- mano semini quod nemo negat vel prudenti vel piori, proprium sicut omnibus rebus corpus attribuit, unde quemquā reuū probabis? Et in lib. operis imperf. etiam à Deo formari sentit lineamenta corpe- ris: an- ve per prima culpam membrorum lineamenta

traxisset? parvulis nempe. Et respondet sibi: Sed hæc à Deo informari & per hæc bona esse concesseris.

Et ibidem de forma corporis idem tradit, hoc est informatione, & ipsa etjam anima: Per quid hoc peccatum invenitur in parvulo? Per formam cor- poris? Sed hanc Deus tribuit. Per ingressum anime? Sed nihil debet semini corporali qua nova à Deo con- ditur. Quin & ipsum operationis divinx, hoc est concursus illius generalis quo creaturas producit exponit modum: Quatuor hic persona- rum causa vertitur, Dei opificis, duorum parentum de quibus materia præstat operanti (Deo) & par- vuli qui nascitur. Et rursum: Cumque ipsitidem licet de seminibus à Deo institutis, tamen interveni- ente Dei potentia in visceribus singantur maternis, obliquo studio affirmant, nequissime carnem sine ma- sterio viri ex carne virginis fabricare. Et quo ni- hil amplius desideres omnium apertissime;

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Et rursum: Cumque ipsitidem licet de seminibus à Deo institutis, tamen interveni- ente Dei potentia in visceribus singantur maternis, obliquo studio affirmant, nequissime carnem sine ma- sterio viri ex carne virginis fabricare. Et quo ni- hil amplius desideres omnium apertissime;

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

N

negarent

1. part. q. 38
art. 1.
Cōventator
in lib. 3. de
anima &
sepe D. Tho-
mæ 1. 2. q. 49.
art. 3.

In Epist. ad
Colos. c. 3. 11

Commentarijs: Qui (Dominus) ubique semper n. 40.

Hoc post Pelagium agit instantissime Iulianus, ut in Augustini libris de nuptijs ad Valerium, ad illum Apostoli locum; Deus dat illi corpus sicut vult, & unicuique seminum proprium corpus; corpus ipsum à Deo fieri docet; Si ergo Deus hu- mano semini quod nemo negat vel prudenti vel piori, proprium sicut omnibus rebus corpus attribuit, unde quemquā reuū probabis? Et in lib. operis imperf. etiam à Deo formari sentit lineamenta corpe- ris: an- ve per prima culpam membrorum lineamenta

traxisset? parvulis nempe. Et respondet sibi: Sed hæc à Deo informari & per hæc bona esse concesseris.

Et ibidem de forma corporis idem tradit, hoc est informatione, & ipsa etjam anima: Per quid hoc peccatum invenitur in parvulo? Per formam cor- poris? Sed hanc Deus tribuit. Per ingressum anime? Sed nihil debet semini corporali qua nova à Deo con- ditur. Quin & ipsum operationis divinx, hoc est concursus illius generalis quo creaturas producit exponit modum: Quatuor hic persona- rum causa vertitur, Dei opificis, duorum parentum de quibus materia præstat operanti (Deo) & par- vuli qui nascitur. Et rursum: Cumque ipsitidem licet de seminibus à Deo institutis, tamen interveni- ente Dei potentia in visceribus singantur maternis, obliquo studio affirmant, nequissime carnem sine ma- sterio viri ex carne virginis fabricare. Et quo ni- hil amplius desideres omnium apertissime;

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

Quem conditor promissu (Isaac) conditor dedit, non concubitus; sed Dei opus est qui nascitur. Qui enim primum hominem fecit ex pulvere, omnis fabricatur ex semine. sicut ergo tuus linnis qui assumptus est, materia; non author fuit hominis; ita vana vix illa voluptatis confectrix, commixtura que semini uti non explet operationis vicē, sed de itselfauris nature offert Deo, unde ille hominem dignetur operari. Quæ omnia August. n. c. & vera esse profiteatur. Deniq; nil magis acerbum, invidiosum & impie Catho- licis & Augustino imponere & exprobrare solent, quam quod Deum nascentium hominū negarent

negarent esse conditorem. Iulianus: *Quid est aliud virginis factitorem (id est Deum) & egen-
tissimum ostendere inopia portionis sue & eundem ne-
gare eorum qui prodeunt de nuptiis hominum condito-
rem? Quam calumniam sexcenties ad singulos
pœne versus repetit. Nam ad evertendum pec-
catum originale fortissimum eorum erat aries,
quod illud asserentes dicere viderentur diabo-
lum hominum nascentium conditorem. Vnde Au-
gustinus: Hæretici novi, damnatores nos esse nuptia-
rum operisque divini, quo ex maribus & feminis Deus
homines creat, invidiosissime clamant. Quod est
autem illud opus divinum, quo ex maribus &
feminis Deus homines creat, nisi concursus
ille generalis quem quotidie promovenda ho-
minum generationi Deus impendit? Et amo-
liens à se ipsissimis Iuliani verbis hanc assertio-
nis impietatem: Nequeo, inquit, quod hominem
Deus non fecerit, aut diabolo fecerit, aut diabolus
fecerit. Hæc enim tria Augustino imposuerat,
quæ non de prima hominis institutione, sed
illâ conditione quæ quotidie agitur intelligen-
da sunt. Nam Iuliani verba repetens, ait: Quis
autem Christianus ignorat, quod ille qui primum ho-
minem fecit ex pulvere, omnes fabricetur ex semine?
Et libro quinto: Nam misericordiam & magni-
tudinem omnibus præbans ab illo, à quo salus est &
hominum & pecorum &c. qui abicit, nisi qui Deum
esse aut terrona curare non credit? Quod tu quasi inde
contenderemus, per testimonium. Sancti Iob docere vo-
luisse, quia dixit: Ossibus & nervis compegi me, vi-
tam & misericordiam tribuisti mihi. Ecce quanto
studio incukat ex omnium Pelagianorum sen-
tentia Iulianus, Deum humano semine sicut
omnibus rebus, corpus attribuere, hoc est, se-*

men ipsum conformare, delineare, animare,
ossibus denique nervisque compingere. Quod
sane neque primâ hominis creatione, neque
novâ aliquâ miraculosâ productione, sed illo
concurso facit, quem omnes generalem dici-
mus, quique omnibus substantijs producendis,
conseruandis, administrandisque adhibetur.
Nam ne quis forte suspicaretur de alio Quo-
dam divinæ operationis influxu inter Augu-
stinum atque Iulianum esse sermonem, dubita-
tionem omnem tollit ipse Augustinus. Cum
enim de Iuliano dixisset, quod testem voluit ad-
hibere Apostolum, quo probaret Deum, quod & nos,
inquit, dicimus de humanis seminibus hominem ope-
rari, modum istius operationis explicando sub-
nectit: Ac deinde (post jactum semen) creator
omnipotens incontaminabili ubique presentia & crea-
trice potentia, de feminibus hominum prout vellet
quod & nunc facit, operaretur in femina sicut de
feminibus frumentorum, pro ut vult, operatur in terra.
Nam eandem humani feminis & aliorum esse
rationem etiam clare Iulianus indicat, quan-
do dicit: Humano semini proprium sicut singulis
rebus corpus attribuit. Et hoc neminem negare sive
prudenter sive puerum. Nempe quia Catholicæ
fidei dogma est. Vnde cum alibi asseruisset
Filios de corporum commixtione nascentes reputari
divino operi. Respondet & Augustinus, quasi
qui hoc negaverit posset esse Christianus. Et plenissi-
mum ea de re Catholicorum cum Pelagianis
consensum indicans, mox subiungit: Provide-
rem, inquit, quam promptissime confitemur & libe-
rissime predicamus, velut habeat inter nos contro-
versiam, ita per Scripturam testimonio conari
ostendere.

Lib. 2. cont.
Iul. c. 1.
Lib. de nupt.
& concup.
c. 1.

Lib. 3. cont.
Iul. c. 18.

Ibid. c. 18.

Lib. 5. c. 6.

Lib. 2. de
nupt. &
concup. c. 14.

Lib. 2. de
nupt. c. 11.

Lib. 3. cont.
Iul. c. 10.

Lib. 3. cont.
Iul. c. 10.

De concursu generali Dei ad operationes etiam voluntatis.

C A P V T X X.

ET hæc quidem quamvis de concursu
ad substantias sive ad effectus quos cre-
atura operando producant, manifeste
intelligantur, consequenter tamen et-
iam de concursu ad ipsas operationes creatas,
quibus creaturarum effectus producantur, in-
telligi debent. Neque enim Deus & creatura
illos effectus distinctis producant actionibus,
sed unâ prorsus eademque quæ à diversis prin-
cipijs Deo simul & creaturâ fluit, sicut hoc
communitè à Philosophis explicari solet.
Hinc est quod in alijs locis eundem Dei con-
cursum ad ipsas quoque creaturarum opera-
tiones evidenter extendunt. Nam in primis
ex professo docet Iulianus commixtionem cor-
porum, quæ est quedam corporum operatio,
à Deo fieri atque esse bonam, ideoque non
posse per eam peccatum originale propagari.
Si mala commixtio, inquit Iulianus, de forma etiam
conditio corporum, & ideo corpora quoque malo à re-
deputantur auctori; eum mox contrariam suam
sententiam subiicit: Ab ipso (Deo) igitur con-

mixtio corporum à quo est origo corporum. Cuius ar-
gumentationis energia clarius ex alio loco in-
telligitur, ubi ex eo quod Deus omnium re-
rum creator est, etiam corporis nostri membra
figuram commixtionemque ab eo factam esse
concludit. Duo autem priora per generalem
concursum ab eo formata sunt, ut ex mente
Iuliani late demonstravimus, ergo & postre-
ma commixtio. Deus, inquit, bonus per quem
facta sunt omnia ipse corporis nostri membra formavit.
Qui autem corpora fecerat, divisit & sexum. Divisit
in specie quod in operatione conuigeret, fecitque cau-
sam commixtionum dissimilitudo membrorum. Ab ipso
igitur commixtus corporum à quo est origo corporum.
Quod cum ingratum concesseris, sequuntur tot rerum bo-
narum, corporum, sexuum, commixtionum malos fru-
ctus esse non posse. Vnde ad stipulando senten-
tiæ Iulianæ Augustinus: Sic, inquit, ego tibi
rectissime dico; malum cum quo nascitur homo, non
esse fructum corporum, sexuum, commixtionum,
quorum bonorum auctor est Deus. Si ergo Deus
bonæ conjunctionis sicut in Augustini
mentem

Lib. 2. de
nupt. c. 6.

Lib. 3. cont.
Iul. c. 9.

Ibid.